

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120260220
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6120260220.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom 010 11 Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: S. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F., V. S. XXXX/X, o zaplatenie 3.532,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 13Csp/78/2020- 229 zo dňa 28.06.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 13Csp/78/2020 - 229 zo dňa 28. 06. 2021 vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) sčasti žalobe vyhovel a výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.602,46 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 320,22 eur od 18.2.2020 do zaplatenia, kapitalizovaným úrokom z nezaplatennej istiny vo výške 117,96 eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania vo výške 2,30 eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom II. žalobu v časti o zaplatenie istiny 1.810,03 eur a prevyšujúceho úroku z omeškania zamietol. Výrokom III. rozhodol o trovách prvoinštančného konania a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 4 % vo výške, ako bude rozhodnuté osobitným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku žalobcu, ktorý sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 3.532,75 eur s príslušenstvom, ako nároku vyplývajúceho z Úverovej zmluvy č. 000000000324725 uzatvorenej so žalovaným dňa 6.7.2016 (ďalej „Zmluva o úvere“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 5000,- eur za dohodnutých zmluvných podmienok. Zmluva o úvere bola uzatvorená elektronicky prostredníctvom internetbankingu. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach s konečnou splatnosťou úveru 17.6.2024. V zmysle bodu 1.1. zmluvy sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. a Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. a niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať a nie sú v samotnom texte zmluvy o úvere, sú v uvedených obchodných podmienkach. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas) a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 17.2.2020, v súlade so zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia. Druhou upomienkou/Opakovaným

upozornením zo dňa 16.12.2019 žalobca upozornil žalovaného, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a bude požadovať zaplatenie celej svojej pohľadávky. Žalovaný po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuskutočil žiadnu úhradu.

1.2. Uplatnený nárok súd prvej inštancie právne posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, podľa § 517 ods. 1, 2 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej „Občiansky zákonník“, alebo „OZ“), v nadväznosti na osobitnú právnu úpravu § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej „Zákon o spotrebiteľských úveroch“, alebo len „ZoSÚ“). Zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným súd prvej inštancie posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú podľa Občianskeho zákonníka a zároveň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a konštatoval, že zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a preskúmaním obsahu zmluvy ex offio súd nezistil je rozpor so zákonom, ani žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by táto zmluva mala obsahovať. Pokiaľ žalovaný uvádza, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ktorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú, pričom súd prvej inštancie podotkol, že neprijateľnosť podmienky, aj v prípade, ak by sa preukázala, nespôsobuje neplatnosť zmluvy ako celku.

1.3. Súd prvej inštancie potom vychádzal z predloženého prehľadu splátok dlžnej sumy, ktorý žalovaný nenamietal a z ktorého vyplýva, že zaplatil 3.205,86 eur. Ku dňu poslednej úhrady, t.j. 25.11.2019 (kedy žalovaný uhradil sumu 90,- eur) po započítaní všetkých platieb mal žalovaný uhradiť celkovo sumu 3.285,74 eur, pričom mal uhradenú ku dňu 25.11.2019 sumu 3.205,86 eur, teda bol v omeškaní s novembrovou splátkou (15.11.2019) sumou 79,88 eur, pričom následne už žiadne splátky neuhrádzal. Žalobca, ako veriteľ, využil inštitút zosplatnenia dlhu v zmysle § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, vyžadujúci kumulatívne splnenie podmienok existencie omeškania s úhradou splátky po dobu viac ako 3 mesiace s jej zaplatením a súčasne upozornenie spotrebiteľa na možnosť uplatnenia tohto práva písomne v lehote nie kratšej ako 15 dní pred týmto upozornením. Súd mal za to, že prvá podmienka predčasného zosplatnenia bola naplnená, keďže žalovaný bol v omeškaní s novembrovou splátkou a rovnako bola naplnená aj podmienka, že omeškanie trvalo viac ako 3 mesiace, keďže k zosplatneniu došlo písomne úkonom zo dňa 17.02.2020 a zosplatnenie uskutočnil do splatnosti nasledujúcej splátky, t.j. 15.03.2020. Okresný súd však uviedol, že ďalšou kumulatívnou podmienkou predčasného zosplatnenia je písomná výzva veriteľa dlžníkovi v zmysle § 53 ods. 9 OZ v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Pokiaľ ide o upozornenie zo dňa 16.12.2019, ktoré je pre zosplatnenie celého dlhu pre neuhradenú novembrovú splátku rozhodujúce, v prvom rade nebolo preukázané, že by bolo doručované, resp. doručené do dispozičnej sféry žalovaného, teda že by žalovaný mal možnosť o tomto upozornení sa dozvedieť a eventuálne v primeranej lehote dlžné splátky uhradiť., pretože zásielku prevzala jeho manželka. Okresný súd nemal za preukázané, že by sa úkon do jeho dispozičnej sféry dostal, keďže manželka zákonnú povinnosť zásielku doručiť nemá, na rozdiel od na to poverených subjektov (napr. Slovenská pošta, doručovacie spoločnosti). Zároveň súd prvej inštancie poukázal na neprimeranosť lehoty na zaplatenie dlžnej splátky, ktorá je vo výzve zo dňa 16.12.2019 určená dňom 21.12.2019 a potom aj keby považoval súd doručenie dňa 20.12.2019 za účinné, tak ako sa manželke žalovaného realizovalo, jednodňová lehota na zaplatenie dlžnej splátky podľa názoru súdu je lehotou nedostatočnou.

1.4. Pokiaľ žalobca predložil predchádzajúce upozornenia na možnosť zosplatnenia, pri týchto upozorneniach nebolo preukázané, že by boli vôbec doručované do dispozičnej sféry žalovaného a naviac vzhľadom na skutočnosť, že tieto upozornenia sa týkali splátok splatných pred 15.11.2019 a tieto splátky boli žalovaným uhradené, úhradou splátok bolo právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti vo vzťahu k týmto splátkam veriteľa konzumované. Rozhodujúcou preto pre posúdenia platnosti zosplatnenia je výzva zo dňa 16.12.2019 vo vzťahu k splátke splatnej v novembri 2019, u ktorej žalobca síce urobil tento jednostranný právny úkon, avšak jeho doručovanie do dispozičnej sféry žalovaného nijako nepreukázal. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie jednotlivých splátok dlžnej sumy počnúc novembrom 2019 a končiac júnom 2021 vo výške 1.602,46 eur (november 2019 vo výške 79,80 eur, december 2019 vo výške 80,14 eur, január až december 2020 vo výške 12x 80,14 eur, január až jún 2021 vo výške 6x 80,14 eur.). Vzhľadom na skutočnosť, že bola konštatovaná neúčinnosť zosplatnenia dlhu v celosti, úverový vzťah naďalej trvá a povinnosťou žalovaného je splátky uhrádzať v pôvodne dohodnutom termíne vrátane úrokov, eventuálne úroku

z omeškania. Keďže žalovaný je v omeškaní so zaplatením predmetnej sumy, avšak len ku dňu 18.02.2020 (vzhľadom na neúčinnosť zosplatnenia), kedy bol žalovaný v omeškaní len so sumu 320,22 eur, preto v tejto časti žalobcovi súd úrok z omeškania v zákonnej výške priznal. Žalobcovi bola taktiež priznaná suma vyčísleného zmluvného úroku z nezaplatenej istiny vo výške 117,96 eur tak, ako to vyplýva z predloženého výpočtu zmluvného úroku ku dňu 17.02.2020, pretože túto sumu žalovaný nenamietal ani nepreukazoval, že by bol istinu splácal iným spôsobom, čo by malo vplyv na výpočet úroku. Rovnako pri kapitalizovanom úroku z omeškania do dňa pôvodného zosplatnenia si žalobca uplatnil sumu 2,30 eur vyplývajúcu z vyčíslenia dlhu, ktorú taktiež žalovaný nenamietal. V zostávajúcej časti prevyšujúcej istinu splatných splátok, ako aj úrok z omeškania zo sumy, ktorú si žalobca uplatnil a s ktorou žalovaný ku dňu 18.02.2020 v omeškaní nebol, súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok II. rozsudku).

1.5. V závere odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť vo vzťahu k doručovaniu výziev s poukazom na dojednania všeobecných obchodných podmienok, že uvedené zmluvné dojednania ohľadom fikcie doručovania hmotnoprávneho úkonu - jednostrannej výzvy na zaplatenie dlžnej splátky, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, s poukazom na rozhodnutie Národnej banky SR č. NBS1-000-024-396 zo dňa 27.11.2018. Taktiež v závere odôvodnenia rozsudku okresný súd vo vzťahu k námietke žalovaného, že neschopnosť splácať úver mal poistený prostredníctvom uzatvorenej poisťovnej zmluvy, poznamenal, že vzťah medzi žalovaným a poisťovateľom je vzťahom odlišným od prejednávanej veci a plnenie z poisťovnej zmluvy nebolo predmetom konania. Žalovanému však nič nebráni v prípade, ak sa domnieva, že neboli naplnené dôvody pre zánik poisťovnej zmluvy a naopak, že sú dôvody, pre ktoré by poisťovateľ mal poskytnúť poisťné plnenie z dôvodu neschopnosti žalovaného dlh uhradiť, aby si právo na poisťné plnenie u poisťovateľa uplatnil a domáhal sa poskytnutia plnenia v prospech žalobcu namiesto seba poisťovateľom.

1.6. O náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu a konštatoval : „Žalobca aj žalovaní boli v konaní úspešní čiastočne, pričom miera úspechu žalobcu predstavuje 52 % oproti miere úspechu žalovaného vo výške 48 %, preto celkový úspech žalobcu predstavuje v konaní 4 %“, pričom súd prvej inštancie (odvolací súd poznamenáva, že v rozpore s týmto konštatovaním) výrokom III. rozsudku uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 4 % vo výške, ako bude rozhodnuté osobitným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie zo zákonných dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. V úvode odvolania žalobca citoval body 36. a 37. odôvodnenia rozsudku a uviedol, že sa nestotožňuje s argumentami súdu prvej inštancie obsiahnutými v tejto časti odôvodnenia rozsudku a z toho dôvodu považuje rozsudok v napadnutej časti za nesprávny. Žalobca má za to, že dostatočne preukázal doručenie opakovaného upozornenia zo dňa 16. 12. 2019. Ako dôkaz predložil doručenkú, z ktorej je zrejmé, že sa opakované upozornenie dostalo do dispozičnej sféry žalovaného. Podľa žalobcu je úplne prirodzené, že písomnosti si preberajú manželia navzájom a zo žiadnych okolností nevyplýva, že by sa opakované upozornenie nemalo dostať k žalovanému, práve naopak, žalovaný sám v odpore zo dňa 30. 04. 2020 uvádza, že mu bolo opakované upozornenie zo dňa 16. 12. 2019 doručené. Z uvedeného potom vyplýva, že manželka žalovaného odovzdala žalovanému uvedenú listinu, pričom opakované upozornenie zo dňa 16. 12. 2019 žalobca doručoval na adresu, ktorú oznámil žalovaný banke sám, ako adresu na doručovanie písomností. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na ustanovenie § 43 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného ustanovenia je možné rozlišovať doručovanie písomností voči prítomnej a voči neprítomnej osobe. Pri doručovaní písomností neprítomnej osobe platí takzvaná teória dôjdenia. Podľa tejto teórie sa písomnosť považuje za doručenú okamihom, keď sa dostane do sféry dispozície adresáta. Do sféry dispozície adresáta sa zásielka dostane vtedy, ak má adresát objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky a to bez ohľadu na to, či tak skutočne urobil. Preto ak adresát zmarí doručovanie písomností, napríklad tým, že nepreberá poštu alebo odmietne prevzatie doporučenej zásielky, alebo tým, že preberie poštu tretia osoba, táto skutočnosť nemá vplyv na doručenie písomností, ktoré sa považujú za doručené riadne. V danom prípade platí, že adresát mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky a ak tak následne v dôsledku okolností neurobil, túto skutočnosť nie je možné pričítať na ľarchu odosielateľa. Na základe predložených dôkazov zo strany žalobcu - doručenky, je zrejmé, že žalovaný mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky.

2.1. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazuje na krátku lehotu, ktorú žalobca stanovil v opakovanom upozornení zo dňa 16. 12. 2019 a to určenú dňom 21. 12. 2019, žalobca poukázal na to, že je úplne irelevantné, akú lehotu žalobca v opakovanom upozornení stanovil, keďže k zosplatneniu došlo až 17. 02. 2020. Z uvedeného potom vyplýva, že žalovaný mal dostatok času na úhradu dlhu a to medzi 20. 12.2019, kedy mu bolo opakované upozornenie zo dňa 16. 12. 2019 doručené a 17. 02.2020, kedy došlo k zosplatneniu úveru. Žalobca tak má za to, že k zosplatneniu úveru došlo v súlade so zákonom. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti potom odvolateľ považuje svoje odvolanie je dôvodné a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy prvoinštančného aj odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „krajský súd“, alebo „odvolací súd“), ako súd odvolací podľa ustanovenia § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v meritorom výroku II. a v závislom výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil

5. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ako odvolateľ, neuviedol v odvolaní žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia prvoinštančného súdu, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu a neboli naplnené procesné predpoklady zo strany odvolacieho súdu dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3, v spojení s ustanovením § 366 CSP).

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom závere o neúčinnosti predčasného zosplatnenia úveru žalobcu, ako veriteľa, v dôsledku nepreukázania splnenia zákonných podmienok vyžadovaných zákonnou úpravou vyplývajúcou z ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, konkrétne nepreukázanie doručenia predošlej výzvy na zaplatenie zameškaného dlhu s upozornením veriteľa na možnosť využitia práva na jednorazové zosplatnenie zvyšku dlhu spotrebiteľa, s dodržaním zákonnom požadovanej lehoty. Odvolateľ aj v štádiu odvolania zotrváva na argumente, že riadne v spore preukázal doručenie predošlého upozornenia - výzvy v zmysle zákonnej požiadavky a tiež na tvrdení, že nedodržanie lehoty vyplývajúcej z § 53 ods. 9 OZ je úplne irelevantné.

7. Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

8. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

9. Súd prvej inštancie správne vychádzal z premisy, že predmetom sporu je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy a v nadväznosti na právny charakter vzťahu medzi žalobcom, ako veriteľom a žalovaným, ako úverovým dlžníkom, potom aj posudzoval splnenie podmienok predčasného zosplatnenie pohľadávky. Odvolací súd poznamenáva, že spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu v spore spochybnený ani zo strany žalobcu nebol. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Tieto hmotnoprávne podmienky pre platné a zákonné zosplatnenie pohľadávky musia byť splnené kumulatívne. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa

požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 OZ právo na jednorazové splatenie celej neuhradenej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Ustanovenie § 565 OZ vo všeobecnosti ustanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Nakoľko ustanovenie § 53 ods. 9 OZ predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 OZ, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 OZ môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 OZ nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr, táto je upravená v § 565 OZ, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní hoc len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Zo splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

10. Súd prvej inštancie konštatoval, že prvé dve zákonom požadované podmienky predčasného zosplatnenia celého dlhu, vyplývajúce z § 53 ods. 9 a § 565 OZ, a to omeškanie so splácaním dlhu viac ako 3 mesiace a súčasne uplatnenie tohto práva najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, má preukázané ako splnené. Sporné tak ostalo naplnenie aj tretej kumulatívne zákonom požadovanej podmienky platnosti a zákonnosti predčasného zosplatnenia dlhu spotrebiteľa - a to preukázanie doručenia predošlej výzvy s upozornením na omeškanie a na možnosť uplatnenia práva veriteľa na predčasné zosplatnenie, pričom súčasne bolo (a zostalo aj v štádiu odvolacieho konania) naďalej sporné aj dodržanie lehoty nie kratšej ako 15 dní, pretože právo predčasne zosplatniť celý úver môže uplatniť veriteľ iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Zo zákonnej úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítat'. Z celého kontextu ustanovenia § 53 ods. 9 OZ však možno vyvodit', že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že má v úmysle uplatniť právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť, inak môže dôjsť k splatnosti celej pohľadávky. Pre úplnosť treba dodať, že 15-dňová lehota však môže najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, teda najskôr nasledujúci deň po dni, ktorý bol v splátkovom plnení dohodnutý ako deň splatnosti splátky.

11. Odvolací súd, po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi žalobcu, sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, pokiaľ konštatoval neplatné a neúčinné predčasné zosplatnenie pohľadávky veriteľa z dôvodu nepreukázania doručenia relevantnej výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Z obsahu spisu má odvolací súd preukázané, že písomnosť žalobcu zo dňa 16.12.2019, adresovaná žalovanému na adresu jeho bydliska, bola preukázateľne doručená dňa 20.12.2019 na jeho doručovacej adrese a bola prevzatá osobne manželkou žalovaného (č.l. 85 spisu). Nemožno sa v stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že pokiaľ zásielku veriteľa prevzala manželka adresáta- žalovaného, nejde o účinné doručenie, pretože manželka adresáta nemá povinnosť odovzdať zásielku manželovi - ako adresátovi. V tejto súvislosti je zásadné, že výzva veriteľa bola zasielaná adresátovi doporučené ako zásielka s doručením, avšak nie do vlastných rúk adresáta. Odvolací súd potom poukazuje na interný predpis poštového úradu upravujúceho podmienky doručovania zásielok adresátom. Podľa platných Poštových podmienok Slovenskej pošty, a.s., VŠEOBECNÁ ČASŤ - Vnútroštátny styk s účinnosťou od 03. 07. 2021 (ďalej len „poštové podmienky“) bodu 18. Dodávanie zásielok adresátom a oprávneným prijímateľom a konkrétne bodu 18.1. „Zásielky adresované fyzickej osobe dodá SP adresátovi uvedenému na zásielke, ak tento dovŕšil 15. rok života. Ak nie je možné dodať zásielku adresátovi, SP ju dodá oprávnenému prijímateľovi.“ V nadväznosti na uvedené potom, v zmysle bodu 18.4. poštových podmienok: „Oprávneným prijímateľom zásielok adresovaných fyzickej osobe sú: a) manžel/manželka adresáta, manžel/manželka adresáta nie sú oprávnení preberať za adresáta zásielky s doplnkovou službou Do vlastných rúk. Manželovi/manželke adresáta nedodá SP zásielky, ku ktorým sa vyžaduje potvrdenie prevzatia v prípade, ak tieto osoby adresát vylúčil z prijímania zásielok podľa

bodou 6.7.1. týchto poštových podmienok, b) osoby, ktoré dovŕšili 15. rok života a bývajú s adresátom v tom istom rodinnom dome/byte.“ Vychádzajúc potom z platných poštových podmienok doručovacieho orgánu - pošty, prostredníctvom ktorého zasielal odosielateľ- veriteľ - žalobca výzvu zo dňa 16.12.2019 dlžníkovi - žalovanému a to doporučené, avšak nie do vlastných rúk, je potom nutné mať za to, že doručovanie bolo uskutočnené v súlade s podmienkami upravenými v poštovom poriadku - teda osobe žijúcej v tom istom byte- manželke adresáta, pričom nebolo tvrdené, ani preukázané, že by vopred adresát vylúčil svoju manželku, ako prijímateľa jeho zásielok, vo vzťahu k jeho pošte, pokiaľ nejde o zásielky určené na doručovanie do vlastných rúk adresáta. Konštatovanie súdu prvej inštancie o neúčinnosti doručenia výzvy veriteľa z dôvodu jej prevzatia manželkou adresáta, potom neobstojí.

12. Rovnako je opodstatnená odvolacia námietka žalobcu, ktorý poukázal na procesné vyjadrenie samotného žalovaného obsiahnuté v odpore, ktorým sa bránil voči vydanému platobnému rozkazu v predmetnej veci. Z obsahu odporu žalovaného (č.l. 75-76 spisu) mal odvolací súd za preukázané, že žalovaný nielenže nespochybnil, no sám výslovne potvrdil doručenie opakovanej výzvy žalobcu zo dňa 16.12.2019. Z obsahu odporu jednoznačne vyplýva, že mal žalovaný o nej vedomosť, keď poukazoval priamo na jej obsah a teda niet pochyb o tom, že manželka odovzdala písomnosť, ktorú prevzala v súlade s poštovým poriadkom za svojho manžela, následne adresátovi - svojmu manželovi. Z tohto dôvodu preto nie je možné prijať záver súdu, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy vyžadovanej podľa § 53 ods. 9 OZ dlžníkovi.

13. Avšak pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že nebola splnená podmienka aj primeranej lehoty vyžadovanej ustanovením § 53 ods. 9 OZ nie kratšej ako 15 dní s upozornením veriteľa na uplatnenie práva na predčasné zosplatnenie dlhu pre omeškanie, je možné plne sa stotožniť s týmto konštatovaním. Aj odvolací súd zastáva názor, že skutočne lehotu na zaplatenie dlžnej splátky, ktorá je vo výzve zo dňa 16.12.2019 určená dňom 21.12.2019, pri zohľadnení doručenia výzvy dňom 20.12.2019 (teda reálne jednodňová lehota na zaplatenie dlžnej splátky), rozhodne nemožno považovať za lehotu dostatočnú, primeranú a súladnú so zákonnou požiadavkou vyplývajúcou z § 53 ods. 9 OZ. Ako už odvolací súd vyššie konštatoval, lehota nie kratšia ako 15 dní od doručenia upozornenia s výzvou dlžníkovi je vyžadovaná zákonnou úpravou, pričom neobstojí argument žalobcu, že nie je podstatné a je úplne irelevantné, akú lehotu na možnosť dodatočného splnenia dlhu uviedol vo výzve, keď k predčasnému zosplatneniu celého dlhu reálne pristúpil až ku dňu 17.02.2020 a teda mal dlžník možnosť dovtedy dlh zaplatiť. Takýto argument neobstojí predovšetkým z dôvodu, že je nevyhnutné dôsledne rešpektovať zákonnú úpravu obsiahnutú v § 53 ods. 9 OZ, no najmä s výkladom, ktorý zodpovedá sledovanému cieľu a úmyslu zákonodarcu ochraňovať práva spotrebiteľa nie len formálne, ale najmä reálne, s reálnou možnosťou zachovania práva spotrebiteľa svojim úkonom splniť podmienku a požiadavku veriteľa a zabrániť dodatočným splnením zameškaného dlhu predčasnému zosplatneniu jeho dlhu jednorazovo. Je tak nutné mať za to, že sledovaným zmyslom, účelom a cieľom zákonodarcu bolo vopred upozorniť spotrebiteľa na úmysel veriteľa uplatniť si toto právo na predčasné zosplatnenie celého dlhu, s tým, že je povinnosťou veriteľa na omeškanie, ako aj na svoj úmysel vopred spotrebiteľa upozorniť a umožniť mu v poskytnutej lehote nie kratšej ako 15 dní - dodatočne splniť svoj dlh s cieľom zabrániť tak možnosti veriteľa predčasne zosplatniť dlh spotrebiteľa. Je nutné mať na zreteli práva spotrebiteľa a jednoznačne nemožno mať za to, že výzva veriteľa, datovaná dňa 16.12.2019, s lehotou na dodatočné plnenie len do 21.12.2021 (teda len 5 dní od datovania výzvy) do avizovania možnosti veriteľa predčasne zosplatniť celý dlh spotrebiteľa, je súladná s ochranou spotrebiteľa, so sledovaným cieľom, zmyslom a účelom zákonnej úpravy vyplývajúcej z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Obzvlášť - a to odvolací súd zdôrazňuje, pokiaľ navyše vyplýva z predložených listinných dôkazov, že veriteľ svoju zásielku, datovanú dňom 16.12.2019 (č.l. 47 spisu), dal na poštovú prepravu až dňa 18.12.2019 (č.l.85 spisu) , čím už aj tak neprimerane krátku lehotu na možnosť dodatočného plnenia od datovania výzvy (ani nie od jej doručenia!) spotrebiteľovi skrátil o ďalšie dva dni. Pokiaľ potom bola doručená výzva veriteľa spotrebiteľovi až dňom 20.12. 2019 a lehota na možnosť dodatočného splnenia celého zameškaného dlhu bola vo výzve určená do 21.12.2019, je bez pochyb nutné prisvedčiť záveru súdu prvej inštancie, že nejde o lehotu primeranú, navyše absolútne nezodpovedajúcu zákonnej požiadavke vyplývajúcej z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ.

14. Doručenie výzvy s obsahom tak, ako vyplýva z listinných dôkazov v prejednávanej veci potom nemôže zodpovedať zákonným požiadavkám a podmienkam predčasného zosplatnenia celého dlhu spotrebiteľa a je tak správny záver súdu prvej inštancie, že na predčasné zosplatnenie celého dlhu žalovaného, ako spotrebiteľa, neboli splnené zákonné podmienky. Je potom správny záver súdu prvej

inštancie, ktorý nepovažoval dlh žalovaného z posudzovanej zmluvy o úvere za predčasne zosplatnený a priznal žalobcovi len nárok na jednotlivé plnenia splátok dlžnej sumy počnúc novembrom 2019 a končiac júnom 2021 vo výške 1.602,46 eur (november 2019 vo výške 79,80 eur, december 2019 vo výške 80,14 eur, január až december 2020 vo výške 12x 80,14 eur, január až jún 2021 vo výške 6x 80,14 eur) a k nim prináležiace príslušenstvo a úroky z omeškania tak, ako súd špecifikoval vo výroku I. rozsudku, ktorý je už toho času právoplatný.

15. Možno potom zhrnúť, že správny bol záver súdu prvej inštancie, ktorý založil svoje rozhodnutie na závere, že nebolo preukázané kumulatívne naplnenie všetkých zákonom požadovaných podmienok predčasného zosplatnenia dlhu tak, ako vyplývajú z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok v meritórnom výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti nároku o zaplatenie istiny 1.810,03 eur a prevyšujúceho úroku z omeškania zamietol, podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. Pokiaľ má odvolací súd povinnosť preskúmať aj správnosť výroku o trovách prvoinštančného konania, ako závislého výroku, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania výrokom III. rozhodol vecne správne, hoci v odôvodnení tohto výroku rozsudku zmätočne konštatoval vyššiu mieru úspechu žalobcu (zrejme v dôsledku písárskej chyby). V nadväznosti na vecnú správnosť toho času už právoplatného meritórneho výroku I. a odvolacím súdom potvrdeného výroku II. rozsudku, je potom správne ustálenie procesného úspechu a neúspechu strán v spore (žalobcovi z uplatnenej sumy 3.532,75 eur s príslušenstvom bolo priznané právo na istinu 1.602,46 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 320,22 eur od 18.2.2020 do zaplatenia, kapitalizovaným úrokom z nezaplatennej istiny vo výške 117,96 eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania vo výške 2,30 eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a žaloba v časti o zaplatenie istiny 1.810,03 eur a prevyšujúceho úroku z omeškania bola zamietnutá). Správne potom súd prvej inštancie v bode 47. odôvodnenia rozsudku vyhodnotil mieru procesného úspechu a neúspechu strán sporu, v súlade so zásadou vyplývajúcou z ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP, keď konštatoval, že žalobca aj žalovaný boli v konaní úspešní čiastočne, pričom miera úspechu žalobcu (správne vzhľadom na procesný výsledok má byť žalovaného) predstavuje 52 % oproti miere úspechu žalovaného (správne má byť žalobcu) 48 %, preto celkový úspech žalobcu (správne má byť žalovaného) predstavuje v konaní 4 % a potom už vecne správne, avšak v rozpore s týmto svojim konštatovaním, výrokom III. rozsudku uložil žalobcovi (teda procesne neúspešnej strane) povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 4 % vo výške, ako bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené nezrovnalosti v odôvodnení rozsudku ohľadom výroku o náhrade trov konania bude preto nutné zväziť postup podľa ustanovenia § 224 OSP.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovanému, ktorému by ako procesne plne úspešnej strane v odvolacom konaní inak vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, nakoľko mu celkom zjavne žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli (v odvolacom konaní bol nečinný).

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.